

Sari Sarkomaa kok ym.

Lakialoite laiksi tartuntatautilain 58 d §:n kumoamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Tällä aloitteella ehdotetaan säädettäväksi laki, jolla kumotaan voimassa oleva tartuntatautilain (1227/2016) 58 d §. Lain on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

Tartuntatautilain 58 d §:ssä on säädetty asiakkaille ja osallistujille tarkoitettujen tilojen käytön edellytyksistä covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi. Pykälän nojalla edellytykset voidaan ottaa käyttöön, jos on ilmeistä, että tartuntatautilain 58 c §:n mukaiset toimenpiteet covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi ja muut jo toteutetut toimenpiteet eivät ole riittäviä ja jos käyttöön ottaminen covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi on välttämätöntä.

Päätöksen rajoitusten käyttöönotosta voi edellytysten täytyessä tehdä kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin, joka antaa toimialueellaan pykälän 5 momentissa tarkoitettuja toimi-joita velvoittavan päätöksen. Sen mukaan yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen tilojen käyttö on järjestettävä siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää pykälän 4 momentissa tarkoitettu lähikontakti toisiinsa. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavan päätöksen, jos toimenpiteet ovat välttämättömiä usean kunnan alueella.

Sanotun kaltainen päätös voidaan tehdä, jos sairaanhoitopiirin alueella 14 viimeisimmän päivän aikana, jolta tieto on saatavilla, todennettujen tartuntojen ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden on vähintään 25 ja kunnan tai sairaanhoitopiirin alueella todetaan tautiryppäitä, joiden tartuntaketjuja ei pystytä luotettavasti jäljittämään ja jotka aiheuttavat asiantuntija-arvion mukaan merkittävän riskin uusien tartuntojen leviämiseen alueella.

Yleisölle avoimia tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettuja tiloja, joita koskien sanottu päätös voidaan tehdä, ovat muun muassa sisätilat, joita käytetään yli kymmenen asiakkaan tai osallistujan samanaikaiseen oleskeluun, liikunta- ja urheilutilat sekä harrastajateatteriin tai muuhun vastaavaan ryhmäharrastustoimintaan käytettävät tilat osallistujamäärästä riippumatta.

Lakialoite LA 28/2021 vp

58 d §:n 4 momentin mukaan lähikontaktilla tarkoitetaan ihmisten oleskelua samassa sisätilassa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan tai fyysistä kontaktia toisiinsa. Tämä lähikontaktia koskeva määritelmä on syy siihen, miksi aluehallintovirastot eivät ole sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksesta huolimatta voineet tehdä päätöstä, jossa 58 d §:n mukaisia tilojen käytön edellytyksiä otettaisiin käyttöön muulla kuin lain mukaisella kahden metrin vähimmäisetäisyyskriteerin sisältämällä määritelmällä lähikontaktista. Mikäli kulttuuri- ja tapahtumalalla kohtuuttomaksi ja tarpeettoman tiukaksi koetuista kahden metrin turvaväleistä halutaan luopua, olisi sosiaali- ja terveysministeriön lainvastaiseen toimintaan kannustavien ohjeiden antamisen sijaan pitänyt valmistella tarvittava muutos lakiin.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä ojentaa sosiaali- ja terveysministeriölle auttavan kätensä ja on valmistellut lakialoitteen asian korjaamiseksi. Katsomme, että nykyisessä epidemiatilanteessa rokotekattavuudet huomioon ottaen nykyisestä tartuntatautilain 58 d §:stä on mahdollista luopua, jolloin myös ongelmallinen kahden metrin vähimmäisetäisyyskriteeri ja lainkohdan nojalla annetut aluehallintoviranomaisten päätökset tulevat kumotuksi.

Tartuntatautilain 58 d §:n kumoaminen on erityisen merkityksellinen kulttuuri- ja tapahtumalalle, jonka toiminnasta valtaosa perustuu yleisötilouteen. Kulttuurin ja tapahtumien parissa työskentelevät on ajettu ahtaalle koronarajoituksilla estämällä työn tekemisen edellytykset. Kumoamalla voimassa oleva tartuntatautilain 58 d § voidaan edistää tapahtumien järjestämistä sekä parantaa yritysten ja freelancereiden toimeentuloa sekä taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta. Nykyinen tilanne on kohtuuton elinkeinotoiminnalle, yrittäjille sekä työntekijöille, jotka eivät voi tehdä suunnitelmia, kun hallituksen päivitetty exit-strategia puuttuu ja tieto rajoituksista saadaan lyhyellä varoitusajalla.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä painottaa, että tapahtumien terveysturvallisuus on tärkeä varmistaa myös 58 d §:n kumoamisen jälkeen. Terveysturvalliset yleisötilaisuudet on mahdollista varmistaa tartuntatautilain 58 c §:n sääntelyn pohjalta. Sanotun pykälän sääntelyn nojalla asiakkaille ja osallistujille on muun muassa tarjottava mahdollisuus käsien puhdistamiseen ja riittävän etäisyyden ylläpitämiseen sekä tilojen ja pintojen puhdistamista on tavanomaisesta tehostettava. Lainkohdan mukaan toimijan tulee lisäksi järjestää asiakkaiden ja osallistujien oleskelu sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista, ja sijoittaa mahdolliset asiakaspaikat riittävän etäälle toisistaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Lakialoite LA 28/2021 vp

Laki

tartuntatautilain 58 d §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan tartuntatautilain (1227/2016) 58 d §, sellaisena kuin se on laissa 447/2021.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakialoite LA 28/2021 vp

Helsingissä 7.9.2021

Sari Sarkomaa kok
Mia Laiho kok
Sinuhe Wallinheimo kok
Sari Multala kok
Matias Marttinen kok
Saara-Sofia Sirén kok
Sanni Grahn-Laasonen kok
Marko Kilpi kok
Jukka Kopra kok
Markku Eestilä kok
Kalle Jokinen kok
Timo Heinonen kok
Heikki Vestman kok
Kari Tolvanen kok
Pia Kauma kok
Heikki Autto kok
Ville Kaunisto kok
Kai Mykkänen kok
Pihla Keto-Huovinen kok
Wille Rydman kok
Paula Risikko kok
Elina Valtonen kok
Ben Zyskowicz kok
Sofia Vikman kok
Pauli Kiuru kok